

βελιό τό, Ἰων. (Σμύρν.) — *Λεξ. Βλαστ.* 327 Δημητρ. *βελιός* ὁ, Χίος — *Λεξ. Δημητρ.*

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βέλο*.

Βελουδο, ὁ ἰδ.: Ἄσμ.

Ἄν εἶναι, γιέ μου, ἀρκόντισσα, γυναῖκα νὰ τὴν πάρῃς,
— Μάννα, χρουζοὺς βελιόους φορεῖ τὸ ὀλόχρουζο γατάνι
Χίος.

βέλιουρας ὁ, Ἰθάκ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Καλάμ. Μεσσ. Τριφυλ. Χατζ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) *βέλουρας* Θεσσ. Στερελλ. (Δεσφ.) — *Λεξ. Αἰν.* *βίλιουρας* Ἡπ. Στερελλ. (Ἀκαρναν.) *βόλιαρης* Πελοπν. (Μεσσ.) *βουλίας* Κεφαλλ. *βίλιαρη* ἦ, Ἡπ. *βούλιαρη* Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. **βδέλλουρας*, ὁ ἐκ τοῦ *ἄβδέλλα*. Ἰδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λαογρ. 9 (1926) 444.

Ἀβδέλλοχορτο, ὁ ἰδ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Πυλ.)

βελιούρι τό, Πελοπν. (Μεσσ.)

Ἵποκορ. τοῦ οὐσ. *βέλιουρας*.

Μικρὸς βέλιουρας, ὁ ἰδ.

βελιουριάζομαι Πελοπν. (Ὀλυμπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βέλιουρας*.

Δηλητηριάζομαι τρώγων τὸ φυτὸν *βέλιουραν*, ἐπὶ ζῳων: *Ἐννόφησε ἡ γίδα, γιατί βελιουριάστηκε.*

βελιουρίδα ἦ, ἀμάρτ. *βελεριδα* Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βέλιουρας* καὶ τῆς καταλ. -ίδα.

Τὸ φυτὸν κοριάνδρον τὸ ἡμερον (*coriandrum sativum*) τῆς τάξεως τῶν σκιαδανθῶν (*umbelliferae*). Συνών. *κόλιαντρος*. [**]

βελίτσα ἦ, Ἡπ. *βελίτσα* Ἡπ. — ΠΠαπαγεωργ. Ἑλλην. σιτηρογρ. 123 *βελίτσα* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *βελίτσα* Πελοπν. (Ἡλ.)

Ἐκ τοῦ Σλαβ. *belitsa* = ἀσπρούλλα.

1) Ποικιλία σίτου Στερελλ. (Αἰτωλ.) — ΠΠαπαγεωργ. ἐνθ' ἄν. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Βελίτσα* Πελοπν. *Βελίτσα* Στερελλ. (Φωκ.) *Βελίτσες* Πελοπν. 2) Λευκόθριξ, ἐπὶ ποιμνίων Πελοπν. (Ἡλ.) 3) Πρόβατον ἔχον λευκὸν πρόσωπον Ἡπ.

βέλο τό, κοιν. *βέλου* βόρ. ἰδιώμ.

Τὸ Ἰταλ. *velo*.

1) Λεπτότατον καὶ ἀραιὸν μεταξωτὸν ὕφασμα, πέπλος κοιν.: Τὸ *βέλο* τῆς νύφης. *Καπέλλο* μὲ τὸ *βέλο* σύννηθ. || Ἄσμ.

Ἄντρα μου, θέλω καπέλλο | γῦρο γῦρο μὲ τὸ *βέλο* σύννηθ.

Τὴ θάλασσα τὴν ἄγρια θὰ τὴνε στρώσω *βέλα*,

νά ῥθῃ τ' ἀτταίρι μου καλὰ ὅς τὸ πάει καὶ ὅς τὸ ἔλα

Κέρκ. (Ἀργυράδ.) Συνών. *κρέπι, τοῦλι*. 2) Δέρμα λεπτὸν, ὑμὴν Ζάκ. 3) Γυναικεῖον ἔνδυμα ἄνευ χειρῶν Κρήτ.

βелоκοπῶ Κύθηρ. *βелоκοπάου* Πελοπν. (Ἀνδροῦς.)

Ἐκ τοῦ ρ. **βελαζωκοπῶ* κατὰ συγκοπὴν, ὁ ἐκ τοῦ *βελάζω* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -κοπῶ, περὶ ἧς ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 245 κέξ.

Βελάζω συνεχῶς, ἐπὶ ζῳων.

βελόνα ἦ, (I) κοιν. *βιλόνα* βόρ. ἰδιώμ. *βεονάνα* Νάξ. (Φιλότ.) *βολόνα* Ἀστυπ. Κάλυμν. Κάμπ. Κῶς Μεγίστ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. κ.ά.) Σέριφ. Σίφν. Σύμ. Τήλ. *βονάνα* Νάξ. (Φιλότ.) *βολόνα* Ἰων. (Καράμπ.) *βελόνη* Εὐβ. (Πλατανιστ.) Ζάκ. Πελοπν. (Λακων. Μεσσ.) κ.ά. *βιλόν* Θράκ. (Μάδυτ.) Ἰμβρ. Σάμ. *βολόνη* Μεγίστ. Γενικ. *βελονῆς* πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *βελόνη* κατὰ τὰ πολλὰ θηλ. ὄν. εἰς -α. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,73. Τὸ *βολόνα* κατὰ μετάθεσιν.

1) Βελόνη τοῦ ραψίματος κοιν.: Φρ. *Δουλεύει τὴ βελόνα* (εἶναι ράπτῃς). *Μὲ τὴ βελόνα παλεύει* (ἐπὶ πτωχῆς ραπτρίας). *Ζῇ ἀπὸ τὴ βελόνα* (συνών. τῇ προσηγουμένῃ). Ἄπὸ τὴ βελόνα εἶναι (ἐπὶ καινουργοὺς ἐνδύματος). *Βελόνα δὲν πέφτει κάτω* (ἐπὶ συναθροίσεως πολλοῦ πλήθους). *Θὰ χάσῃ ἡ Βενετιά βελόνα* (εἰρων. ἐπὶ ζημίας ἀναξίας λόγου) κοιν. Ἄπὸ βελονῆς (ἐπὶ καινουργοὺς ἐνδύματος) πολλαχ. *Τὸν πέ- ρασα ἀπὸ τὴν τρῦπα τῆς βελόνας* (τὸν καθύβρισα, τὸν ἐξηυ- τέλισα) *Λεξ. Μ'Εγκυκλ.* Ἄπὸ βελόνα ὡς κλωστή (ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, λεπτομερῶς) Ἰων. (Κρήν.) *Δὲν ἀγγίζει μεσι- κὴ βελόνα* (δὲν ἀσχολεῖται μὲ καμμίαν ἐργασίαν) Ζάκ. *Γυ- ρεὺ* **πὲ τὴ βελόνα πηγὰδ' ν' ἀνοίξ'* (ἐπὶ τοῦ ματαιοπονοῦντος) Θράκ. (Σαρεκκλ.) *Δὲ θὰ σοῦ δώσω οὐδὲ σὰ δὴ μῦτι τῆς βελόνας* (οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον) Κρήτ. *Δὲν ἔχει ὡς μῦτις βολόνας προῖμα* (οὐδὲν κέκτηται) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) || Παροιμ. Ὅποιος δὲ ψηφᾷ τὴ βελόνα χάνει τὸ καρφί (ὁ ἀδιαφορῶν διὰ μικρὰ ὑφίσταται μεγαλυτέρας ζημίας) Κρήτ. *Ἐνας κάνει τὴ βελόνα καὶ ἄλλος τρυπάει ὅς τὸν κόλο* (ἐπὶ τοῦ ἀναγκαίου κατα- μερισμοῦ τῶν ἔργων) Αἴγιν. *Κ' ἰσὺν κακὸ δάλουμα κ' ἰγὼ κακὰ βιλόν* (πρὸς τοὺς κακοὺς φέρεται τις κακῶς) Μάδυτ.

Ἡ βελόνα κ' ἡ κλωστή | κάνουν ράφταινα σωστή (ὁ ἔχων τὰ χρειώδη δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ πᾶν ἔργον) Κρήτ. || Γνωμ.

Τ' Ἀντιπάσχου τὴ Δευτέρα μὴ ῥάμμα ὅς τὴ βελόνα (κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τηρεῖται ἀπόλυτος ἀργία) Ρόδ. || Αἴνιγμ.

Μακρὺς μακρὺς καλόγυρους βιλόνης φορτουμένους (ὁ ἀκανθόχοιρος) Λέσβ. 2) Μικρὰ μεταλλίνη βελόνη μὲ κεφαλὴν, καρφίτσα πολλαχ.: Φρ. Ὁ κόμπος τῆς βελόνας (εἶδος κεντήματος εἰς τὰς ἄκρας τοῦ μανδηλίου) Σκῦρ.

β) Καρφίτσα πολύτιμος χρησιμεύουσα ὡς κόσμημα Θήρ. Κάμπ. γ) Ὁ δείκτης τοῦ ὥρολογίου σύννηθ. δ) Ὁ δείκτης τῆς πυξίδος σύννηθ. 3) Ἡλος μεταλλίνος πολλαχ. 4) Βελόνη μακρὰ χρησιμεύουσα εἰς τὸ πλέξι- μον τῆς κάλτσας Κέρκ. Κεφαλλ. β) Βελόνη μήκους δύο σπιθαμῶν ἐκ σύρματος πλατέος χρησιμεύουσα εἰς τὸ ἀρμάθιασμα τῶν φύλλων καπνοῦ Αἰτωλ. 5) Ἡ ἀκωκὴ τοῦ ἄξονος τοῦ μύλου Εὐβ. (Πλατανιστ.) 6) Μετάλλινος ἄξων αἰχμηρὸς κατὰ τὴν βάσιν ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζεται καὶ μὲ τὸν ὁποῖον περιστρέφεται ὁ τροχὸς τῶν πηλοπλα- στῶν Ἀθῆν. Κύθν. Σίφν. κ.ά. 7) Μεταλλίνη ράβδος τοῦ ροδανιοῦ εἰς τὴν ὁποίαν προσαρμόζεται τὸ μασούρι καὶ περιστρέφεται πρὸς ἀναπήνισιν τοῦ νήματος Σέριφ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) 8) Μετάλλινον ἔλασμα προσηρμο- σμένον καθέτως εἰς τὴν πρύμνην τοῦ πλοίου ἢ τῆς λέμ- βου εἰς τὸ ὁποῖον προσαρμοζόμενον στηρίζεται καὶ περι- στρέφεται τὸ πηδάλιον σύννηθ. Συνών. *βελόνι* 3. 9) Λεπτὴ σιδηρὰ ράβδος χρησιμεύουσα εἰς τὰ χυτήρια εἰς τὴν διάνοξιν ὁπῶν πρὸς ἐξανεμισμὸν τοῦ τηκομένου με- τάλλου σύννηθ. 10) *Βελονίδα* 4, ὁ ἰδ., πολλαχ. 11) Εἶδος σκώληκος λευκοῦ διατρυνῶντος τὰ γεώμηλα Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Μέσ' ὅς τὴ γαρδιά τῇ πατάτας πάει καὶ περνᾷ ἡ βολόνα.*

βελόνα ἦ, (II) πολλαχ. *βιλόνα* Μακεδ. (Βλάστ. κ.ά.) *βιλόνα* Μακεδ. (Βλάστ. κ.ά.) *β'λόνα* Λυκ. (Λιβύσσ.)

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. *βελόνι* διὰ τῆς καταλ. -α, δι' ἣν ἰδ. -ος.

Μεγάλῃ βελόνῃ τοῦ ραψίματος. Συνών. *βελονάρα*, *βελονικό*.

